

UNIWERSYTET ŚLĄSKI
W KATOWICACH

50
lat

INSTYTUT
FILOLOGII
GERMAŃSKIEJ

Centrum
Informacji
Naukowej
i Biblioteka
Akademicka

**BYĆ ARTYSTĄ I MÓWIĆ O ARTYŚCIE.
W KRĘGU PROBLEMATYKI ARTYSTOWSKIEJ W NIEMIECKICH I POLSKICH TEKSTACH KULTURY**

**KÜNSTLER SEIN UND ÜBER DEN KÜNSTLER SPRECHEN.
DAS PROBLEM DES KÜNSTLERTUMS IN DEUTSCHEN UND POLNISCHEN KULTURTEXTEN**

Katowice, 16-17 listopada 2017 / 16.-17. November 2017
Centrum Informacji Naukowej i Biblioteka Akademicka (CINiBA) / Zentrum für Wissenschaftsinformation und Akademische Bibliothek
ul. Bankowa 11a

Program konferencji / Konferenzprogramm

16 listopada / 16. November

Sala konferencyjna (parter) / Konferenzraum (Erdgeschoss)

8.00-9.00 Rejestracja uczestników konferencji / Registrierung der Konferenzteilnehmer

9.00-9.15 Otwarcie konferencji / Eröffnungsvorträge

9.15-10.00 Wykład otwarcia / Plenarvortrag

Moderation/Moderacja: Grażyna B. Szewczyk

Hannelore Scholz

**Der Künstler als Genie: Transmedialität und Synästhetik bei Heinrich Wackenroder und Ludwig Tieck /
Simultanübersetzung / Tłumaczenie simultaniczne**

10.00-10.30 Przerwa kawowa/Kaffeepause (kawiarenka / Café CINiBA)

Obrady w sekcjach / Vorträge in Sektionen

Sala konferencyjna (parter) / Konferenzraum (Erdgeschoss)

Kunst und Künstler in ästhetischen Diskursen / Sztuka i artyści w dyskursach estetycznych

10.30-
12.30

Moderation: Beate Sommerfeld

Andrea Rudolph (Opole)
Künstler ohne Publikum. August Kahlerts *Cölestin* und Franz Grillparzers *Der arme Spielmann*

Grażyna B. Szewczyk (Katowice)
Das Bild und das Wort. Peter Weiss' künstlerische Visionen in seiner früheren Prosa

Ewa Matkowska (Wrocław)
Von „Die Widmung“ (1977) bis hin zu „Herkunft“ (2014) – der Wandel politischer und ästhetischer Positionen in Künstlergeschichten bei Botho Strauß

Anna Pastuszka (Lublin)
Über Kunst, Lebenskunst und Tod. Zur Problematik des Romans „Zwischenspiel“ von Monika Maron

Sala seminaryjna (2 piętro) / Seminarraum (2. Etage)

Der Künstler im sozialen Gefüge / Artysta w układzie społecznym

Moderation: Hannelore Scholz

Barbara Pogonowska (Katowice)
Genial-asoziales contra gesellschaftsbezogenes Künstlertum. Zur Künstlerproblematik in E.T.A. Hoffmanns Erzählung *Die Jesuiterkirche in G*

Małgorzata Dubrowska (Lublin)
Franz Fühmann – ein gescheiterter Künstler?

Rafał Biskup (Wrocław)
»Piontek« ist ein polnisches Wort, welches »Freitag« heißt. Dichtung und Selbststilisierung bei Heinz Piontek

Marek Kryś (Katowice)
Zwischen Kunst und Terror: Andres Veiels „Wer wenn nicht wir“

Sala seminaryjna w Rektoracie / Seminarraum im Rektoratsgebäude

Artystyczne przenikania i inspiracje / Künstlerische Wechselwirkungen und Inspirationen

Moderacja: Joanna Godlewicz-Adamiec

Marta Krystyna Tylkowska (Warszawa)
Georg Büchner i Stanisława Przybyszewska o roli i zadaniach twórcy

Robert Rduch (Katowice)
Tłumaczenie jako forma przyjaźni artystów. O przekładach poezji Wacława Rolicza-Liedera na niemiecki

Mariusz Jochemczyk (Katowice)
„Hungerkünstler”. Wokół zapisków podróżnych Zbigniewa Herberta

Wacław Miodek (Katowice)
Prototyp artysty w języku polskim i niemieckim

12.30-13.30 Obiad / Mittagessen (kawiarenka / Café CINIBA)

Künstlerfreundschaften und künstlerische Wechselbeziehungen / Artystyczne przyjaźnie i korelacje

13.30-
15.30

Moderation: Tomasz Szybisty

Zbigniew Feliszewski (Katowice)
Bertolt Brecht und Konrad Swinarski

Anna Jagłowska (Warszawa)
Geliebte? Freunde? Künstlerische Inspiration oder Rivalität? Zu den Beziehungen von Clara Schumann und Johannes Brahms, Gabriele Münter und Wassily Kandinsky, Ingeborg Bachmann und Max Frisch anhand ihres Briefwechsels

Claudia Schwierczinski (Katowice)
Der Liebesfrühling von Robert und Clara Schuhmann. Einige Überlegungen zur Geschichte einer Zusammenarbeit

Między sztuką a rzeczywistością: Postawy i role artystów / Zwischen Kunst und Wirklichkeit: Künstlerrollen und - haltungen

Moderacja: Michał Skop

Honorata Cybula (Olsztyn)
Jan Ludwig – artysta bez granic

Małgorzata Stolarska-Fronia (Berlin)
Pomiędzy dyskursami – artyści i artystki żydowskiej awangardy w międzywojennej Polsce

Małgorzata Rybak (Warszawa)
Obywatel A.Ż.

Anna Skurska (Łódź)
Artysta w klinice. Literackie przypadki Michała Choromańskiego

Künste im Gespräch: Literatur und Musik / Sztuki w dialogu: literatura a muzyka

Moderation: Karsten Dahlmanns

Agnieszka Klimas (Opole)
Modernisierung biographischen Erzählens. Beobachtungen zu Arnold Zweigs Künstlernovelle *Symphonie Fantastique*

Paweł Meus (Katowice)
Bilder der Künstler im Werk von Alfred Hein

Katarzyna Szczerbowska-Prusevicius (Toruń)
Verwendung von Anekdoten in den Mozart-Romanen

16.00-
17.30

Artyści (?) wieków dawnych: implikacje dla wieków późniejszych / Künstler (?) des Mittelalters: Implikationen für die Neuzeit

Moderacja: Renata Dampc-Jarosz

Joanna Godlewicz-Adamiec (Warszawa)
Rzemieślnik czy artysta? Świat średniowiecznych twórców oczami Oswalda von Wolkensteina i Dietera Kühna

Tomasz Szybisty (Kraków)
Wit Stwosch w niemieckojęzycznej literaturze pięknej XIX i XX wieku

Elwira Poleszczuk (Katowice)
Postać artysty we współczesnej powieści historycznej „Der Sünderchor” Claudii i Nadjii Beinert

15.30-16.00 Przerwa kawowa/Kaffeepause (kawiarenka / Café CINiBA)

Artysta wobec systemów / Der Künstler versus Systeme

Moderacja: Michał Skop

Magdalena Latkowska (Warszawa)
Artysta wobec władzy w systemie autorytarnym – studium przypadku NRD

Katarzyna Smyczek (Łódź)
Artysta kabaretowy w Polsce Ludowej

Emanuela Janda (Opole)
Artystyczne przejawy oporu i decyzje, które wpłynęły na historię sztuki oczami Johanna Wüstena w "Die Malergeschichten"

Künstlerische Konzepte der Moderne / Artystyczne koncepcje modernizmu

Moderation: Nina Nowara-Matusik

Gabriela Jelitto-Piechulik (Opole)
Ricarda Huchs Romantikstudien in der Tradition der deutschen Ideen- und Geistesgeschichte

Katrin Wellnitz (Göttingen)
»Wie Sterne, die aus unserer Hand geschwebt sind«. Der Künstler als Weltschöpfer im lyrischen Werk von Oskar Loerke (1884-1941) und Rainer Maria Rilke (1875-1926)

Karsten Dahlmanns (Katowice)
Der Dichter als Unternehmer

**18.00 Kolacja / Abendessen
Akademia Muzyczna / Musikakademie/ Akolada, ul. Zacisze 3, Katowice**

17 listopada / 17. November
Obrady w sekcjach / Vorträge in Sektionen

Sala konferencyjna (parter) / Konferenzraum (Erdgeschoss)

9.00-
10.30

**Dyskurs o artyście między modernizmem a współczesnością /
Der Künstlerdiskurs zwischen der Moderne und der Gegenwart**

Moderacja: Robert Rduch

Waldemar Frąc (Kraków)

Artysta – dziełem sztuki? Narodziny tragedii F. Nietzschego a współczesne
wymiar myślenia artysty

Ewelina Michta (Warszawa)

„Nie ma na świecie problemu bardziej dręczącego niż problem sztuki i jego
oddziaływanie na ludzi”. O problematyce artystowskiej w twórczości Tomasza
Manna

Tomasz Michał Korczyński (Warszawa)

Klaus Mann. Artysta jako Swój, Obcy i Wróg w teorii zwrotu inkorporacyjnego

Sala seminaryjna (2 piętro) / Seminarraum (2. Etage)

Kunst und Geschlecht / Sztuka a płeć

Moderation: Małgorzata Dubrowska

Magdalena Popławska (Katowice)

Das Bild der Künstlerin in den Werken der Vormärzschaffenden

Grażyna Krupińska (Katowice)

Das Bild des Künstlers bei Lou Andreas-Salomé

Nina Nowara-Matusik (Katowice)

Komödiantin sein. Der Künstlerdiskurs bei Helena Orlicz-Garlikowska und
Therese Rie

Beate Sommerfeld (Poznań)

„Vom Wahnsinn, über Bilder zu sprechen“ –

Das Kunstgespräch als Paradigma des Künstlerdiskurses in Friederike
Mayröckers ‚Paralleltexten zur bildenden Kunst‘

10.30-11.00 PRZERWA KAWOWA/Kaffeepause (kawiarenka / Café CINiBA)

11.00-
12.30

Katarzyna Badowska (Łódź)

„Czyż nie jestem zawsze zamęt?” – artysta przełomu XIX i XX wieku
w poszukiwaniu tożsamości

Agnieszka Mazur (Kraków)

Stanisława Przybyszewskiego wyobrażenia o nowoczesnym artyście

Katarzyna Gołoś (Warszawa)

„Muzeum odłamków”, czyli twórcy w *Macieju Korbowie* i *Bellatrix*. Obraz artystów
w dramacie Witkiewicza i jego sceniczna adaptacja

**Być artystą, pisać o artyście. Koncepcje współczesne / Künstler sein,
über den Künstler schreiben. Konzepte der Gegenwart**

Moderacja: Zbigniew Feliszewski

Emilia Kurek (Kraków)

„I dzisiaj znowu w strof czworokątą nieustępliwie rzeczy wtlaczać, wyginać,
ciosać, przeistaczać” – o byciu poetą, na przykładzie utworów i wypowiedzi
Juliana Tuwima

Sara Kurowska (Łódź)

303 szkice do autoportretu artysty. O korespondencji Sławomira Mrożka z
Wojciechem Skalmowskim

12.30-13.30 OBIAD / Mittagessen (kawiarenka / Café CINiBA)

13.30 Zakończenie i podsumowanie konferencji / Abschlussdiskussion und Ausblick